

5.4. Arbejdsgruppens overvejelser

Som anført i afsnit 5.2. forudsætter fuld implementering af Rådets fælles aktion om teknisk bistand, at der ud over kontrol med teknisk bistand vedrørende dual-use produkter, der skal anvendes i forbindelse med masseødelæggelsesvåben og missiler til fremføring heraf (herefter benævnt dual-use teknisk bistand), som Økonomi- og Erhvervsministeriets lovforslag vedrører, også indføres kontrol med teknisk bistand, som relaterer sig direkte til produkter, der alene kan anvendes som masseødelæggelsesvåben og dermed ikke har nogen civile anvendelsesmuligheder, eller missiler, der er specielt konstrueret eller modificeret til fremføring af masseødelæggelsesvåben (herefter benævnt våbenteknisk bistand).

Der er i det internationale samarbejde ikke herudover vedtaget retningslinjer for, endsige forpligtelser til, indførelse af kontrol med teknisk bistand på våbenområdet, jf. dog bemærkningerne i afsnit 5.3., jf. afsnit 2.3.3., om FN's Sikkerhedsråds resolution 1540.

Kontrol af personer, der under ophold i udlandet yder teknisk bistand, adskiller sig væsentligt fra både den traditionelle våbeneksportkontrol og den generelt set nyere kontrol med våbenformidling. Både eksportkontrol og kontrol med våbenformidling indebærer restriktioner for henholdsvis overførsel og arrangering/forhandling af overførsel af våben fra ét land til et andet. Kontrol med teknisk bistand griber derimod ind i individers adgang til at tage arbejde, undervise mv. i udlandet.

En række af de lande, som vi normalt sammenligner os med (Holland, Storbritannien og Tyskland), har da også udtrykkeligt tilkendegivet, at de ikke agter at indføre kontrol med teknisk bistand vedrørende konventionelle våben.

På den baggrund finder arbejdsgruppen ikke grundlag for at anbefale, at Danmark indfører generel kontrol med teknisk bistand ud over, hvad der følger af EU's fælles aktion om teknisk bistand vedrørende teknisk bistand i forbindelse med masseødelæggelsesvåben. Det er i den forbindelse arbejdsgruppens opfattelse, at reglerne om våbenteknisk bistand bør svare til reglerne om dual-use teknisk bistand. Arbejdsgruppen lægger herved vægt på, at de to former for teknisk bistand tjener samme formål, og at overgangen mellem teknisk bistand vedrørende dual-use produkter, der skal anvendes i forbindelse med

masseødelæggelsesvåben, og våbenteknisk bistand, som vedrører selve masseødelæggelsesvåbnene, kan være glidende.

Arbejdsgruppen finder dog – i modsætning til Økonomi- og Erhvervsministeriets lovforslag – ikke grundlag for at begrænse strafansvaret for overtrædelse af forbuddet til forsætlige og groft uagtsomme handlinger.

Arbejdsgruppen lægger herved vægt på, at mens dual-use teknisk bistand både kan anvendes i forbindelse med masseødelæggelsesvåben og til fredelige formål, så retter den våbentekniske bistand sig direkte mod masseødelæggelsesvåben. Således kan en yder af dual-use teknisk bistand meget vel savne kendskab til det endelige formål med bistanden, mens en yder af våbenteknisk bistand, jf. definitionen ovenfor, må antages som udgangspunkt at være klar over dette.

Der synes således ikke i relation til den våbentekniske bistand behov for at fravige hovedreglen i dansk ret om, at både forsætlige og – både groft og simpelt – uagtsomme overtrædelser af særlove straffes.

6. Forslag til lovbestemmelser

§ 6 affattes således:

»§ 6. Det er forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, i hvert enkelt tilfælde at udføre:

- 1) Våben af enhver art med undtagelse af jagtvåben.
- 2) Ammunition med undtagelse af ammunition til jagtvåben.
- 3) Materiel til (...) krigsførelse.⁸⁾
- 4) Militært simulations- og træningsudstyr⁹⁾
- 5) Maskiner, instrumenter, apparater og andre produktionsmidler, der er specielt konstrueret eller modificeret til fremstilling eller vedligeholdelse af de under 1-4 nævnte genstande.¹⁰⁾
- 6) Dele specielt konstrueret eller modificeret til de under 1-5 nævnte genstande.¹¹⁾
- 7) Eksplosivstoffer, der er omfattet af forbuddet i § 1.
- 8) Software specielt konstrueret eller modificeret til udvikling, fremstilling eller anvendelse af de under 1-7 nævnte genstande.¹²⁾
- 9) Teknologi til udvikling, fremstilling eller anvendelse af de under 1-8 nævnte genstande¹³⁾, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Forbuddet i stk. 1 gælder ikke teknologi vedrørende genstande, der er opnået udfør-